

Słownik ortograficzny PWN z wymową
Oprac. Aleksandra Kubiak-Sokół
Warszawa 2008

Edward POLAŃSKI

Zasady pisowni i interpunkcji
Warszawa 2008

Nakładem Wydawnictwa Naukowego PWN ukazało się już kilka pozycji poprawnościowych, wydanych pod opieką merytoryczną znanego językoznawcy i dydaktyka Edwarda Polańskiego. Do najnowszych publikacji należą: *Słownik ortograficzny PWN z wymową* (oprac. A. Kubiak-Sokół) oraz *Zasady pisowni i interpunkcji*. Każda z książek przeznaczona jest dla innego odbiorcy. *Słownik* został stworzony z myślą o przeciętnym użytkowniku języka, który powinien dbać nie tylko o poprawny zapis, ale także o poprawną wymowę wyrazów rodzimych i obcych, *Zasady...* natomiast mają stanowić praktyczną pomoc dla studentów kierunków humanistycznych oraz osób, których praca zawodowa jest związana z językiem (redaktorzy, webmasterzy).

Słownik ortograficzny PWN z wymową to jeden z najbardziej aktualnych słowników, rejestrujących współczesne słownictwo zarówno języka pisanego, jak i mówionego. Dużym atutem jest uzupełnienie słownika o nazwy własne polskie i obce, ponieważ ich poprawna odmiana sprawia użytkownikom języka polskiego sporo kłopotów, a większość słowników tych nazw nie uwzględnia. W *Słowniku* znalazły się wyrazy, których użycie w tekstach będzie prawdopodobne. Źródłem haseł stał się *Korpus Języka Polskiego PWN* oraz blisko 30 najnowszych opracowań słownikowych i poprawnościowych. Warto zwrócić uwagę na uaktualnienie i ujednolicenie w omawianej publikacji niektórych zasad ortograficznych nieuwzględnionych w *Wielkim słowniku ortograficznym PWN* z 2006 roku.

Swobodnemu korzystaniu ze *Słownika* sprzyja zarówno przejrzysty spis treści, dodatkowa numeracja zasad ortograficznych (także odniesienia do nich w artykułach hasłowych), jak i *Aneks*, w którym znajduje się zestawienie haseł o trudnej pisowni oraz równobrzmiących o różnej pisowni.

Zdecydowaną zaletą *Słownika* jest budowa artykułu hasłowego. Kwalifikatory (np. *muz.*, *arch.*) znajdują się tylko tam, gdzie jest to konieczne, objaśnienia wyrazów podawane są możliwie zwięźle, często w sposób jednowyrazowy. W *Słowniku* zwrócono uwagę na prawidłową odmianę wyrazów. Cenne jest podawanie nie

tylko form fleksyjnych, które mogą sprawiać trudność ze względu na oboczności czy rozbieżności pomiędzy mową i pismem, ale również trudniejszych form fleksyjnych, które nie stwarzają takich problemów.

Dodatkowym atutem są zamieszczone przy niektórych artykułach hasłowych odsyłacze do zasad pisowni. Dzięki temu czytelnik pozna nie tylko prawidłowy zapis, lecz i regułę pisowni, którą będzie mógł zastosować do innych wyrazów.

Na szczególną uwagę zasługują informacje o wymowie wyrazów. Właśnie one decydują o tym, że *Słownik* stanowi jedno z najbardziej aktualnych źródeł z zakresu ortofonii. W publikacji odnajdziemy więc wymowę wyrazów obcych i przypadki braku zgodności pomiędzy pisownią a wymową w wyrazach rodzimych. Cenne byłoby uzupełnienie tomu o dodatkowe wskazówki, dotyczące wymowy tych wyrazów uwzględnianych w artykułach hasłowych, które sprawiają kłopot wymawianiowi użytkownikom języka polskiego, choć nie zostały przez zespół redakcyjny za takie uznane (np. wymowa spółgłosek zmięczonych w wyrazach, w których zachodzą upodobnienia wewnątrzwyrazowe itp.).

Słownik może być szczególnie użyteczny niepolonistom, ponieważ wymowa (podana bezpośrednio po wyrazie hasłowym w nawiasie kwadratowym) zapisana jest tradycyjnie, bez użycia znaków alfabetu fonetycznego.

Z kolei *Zasady pisowni i interpunkcji* zostały opracowane przez Edwarda Polańskiego na podstawie *Wielkiego słownika ortograficznego PWN*. Gwarantuje to, że czytelnik znajdzie w publikacji wszystkie najważniejsze, obowiązujące zasady polskiej pisowni. Jest to zatem kompendium, stanowiące uzupełnienie każdego słownika poprawnościowego, w którym zasady i reguły ortograficzne opracowane zostały skrótowo. Przejrzysty układ omawianych zasad oraz indeks dodatkowo ułatwiają korzystanie z książki.

Omawiane publikacje okażą się przydatne wszystkim użytkownikom języka. Warto, by poloniści zachęcali młodzież do korzystania ze *Słownika* i *Zasad pisowni i interpunkcji*, zwłaszcza wtedy, gdy ma ona trudności i wątpliwości językowe. Oba opracowania są bowiem aktualnym i wiarygodnym źródłem wiedzy poprawnościowej.

Anna Guzy